

Vägledning uppstart platssamverkan

Inledning

När Staden, Fastighetsägare och/eller Polisen har identifierat ett prioriterat område, för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete där flera aktörer måste samverka för önskad måloppfyllelse, kan manualen användas som stöd för uppstart av platssamverkan. Aktörer inom Staden eller näringslivet kan ta initiativ till gemensam platssamverkan beroende av problembild, uppdrag eller värdeskapande utvecklingspotential. De olika stegen kan ske i olika ordningsföljd.

Vägledningen är utarbetad utifrån erfarenheter av bland annat arbete med uppstart av platssamverkan i områdena City, Järntorget/Långgatorna och Marklandsgatan.

De olika stegen kan vid behov sammanställas i en projekttid som, efter förankring med berörda nyckelaktörer, blir en överenskommen projektplan. Resultaten uppnås genom en eller flera anställda alternativt externt anlitate processledare, av Staden och/eller berörda fastighetsägare. Arbetet kan även bedrivas med hjälp av processverktyg som tillhandahålls av bland annat Svenska Stadskärnor¹ och Tryggare Sverige. Stegen i externa processverktyg och stegen i denna manual är relativt lika, vilka båda utgår från teori och empiri.

Steg 1: Intern nuläges- och behovsanalys

Initiativtagande aktör bör fundera över nedanstående frågeställningar, innan övriga nyckelaktörer kontaktas:

1. Vilka utarbetade sammanställningar för området och/eller närområdet finns?
Exempelvis nulägesbeskrivning, orsaksanalys, målformuleringar och/eller åtgärdsplan.
2. Förslag till geografisk områdesavgränsning?
3. Förslag till verksamhetsmässigt prioriterade samverkansområden? Exempelvis helt- och rent, verksamhetsutbud, fastighetsskötsel och/eller belysning.
4. Förslag till konkreta aktiviteter:
  - a. ”Lågt hängande frukter”?
  - b. Mer komplexa frågor?
5. Tillgängliga egna resurser för att nå resultat?
6. Nödvändiga andra aktörer och intressenter:
  - a. Nyckelaktörer (förvaltningar, kollektivtrafik, polisen, fastighetsägare, m.fl.)?
  - b. Övriga aktörer (övrigt näringsliv, underentreprenörer, föreningar, civilsamhälle, m.fl.)?
7. Tidigare samverkansarbete och utarbetade relationer med andra aktörer?

Är det Göteborgs Stad som är initiativtagare så bör en förvaltning ta ansvar och få mandat för förvaltningsövergripande samverkansarbete i Staden.

Denna interna behovsanalysen ligger till grund för utarbetande av projekttid.

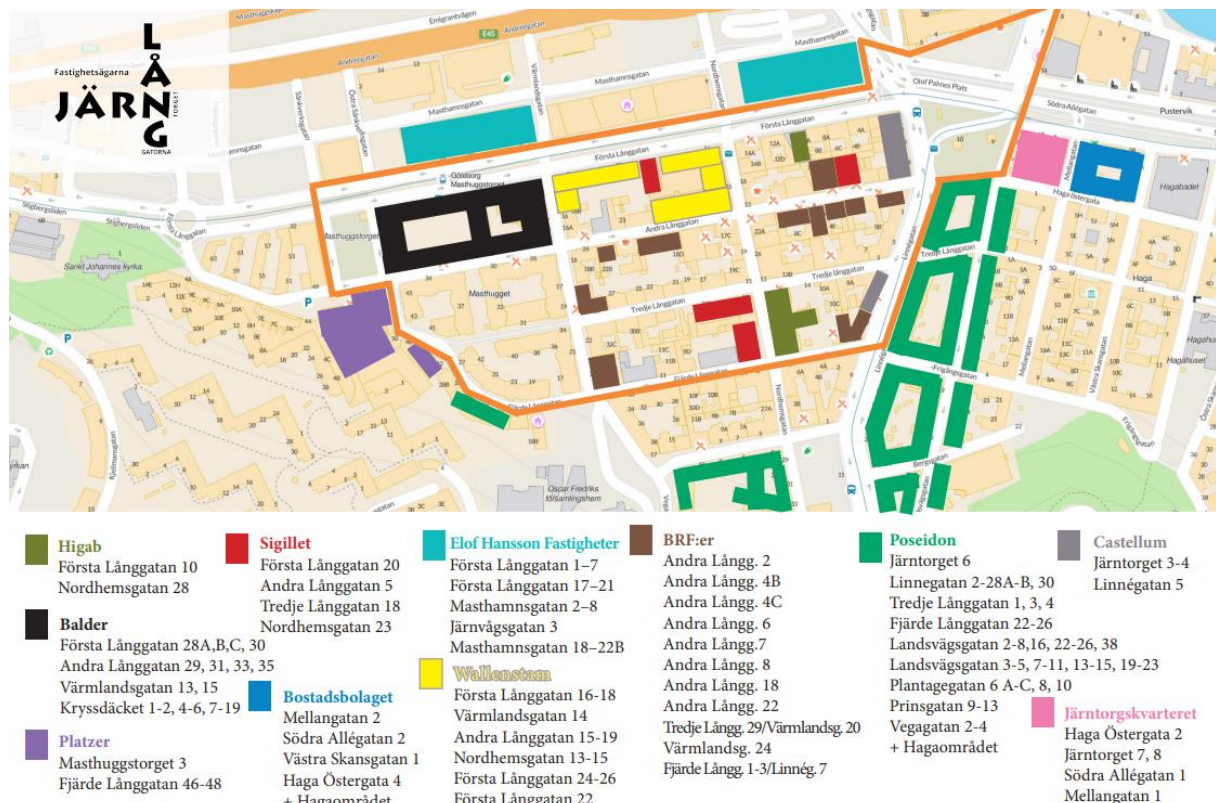
¹ [Processverktyg – Svenska Stadskärnor \(svenskastadskarnor.se\)](https://svenskastadskarnor.se)

Steg 2: Kartläggning av fastighetsägare och andra nyckelaktörer med information om att området är prioriterat

Kartläggning av aktörer i avgränsat område kan ta relativt mycket tid i anspråk. Speciellt om det är många bostadsrättsföreningar och/eller verksamheter i bottenvåningarna. I området Järntorget/Långgatorna är det exempelvis cirka 55 bostadsrättsföreningar och 17 enskilda stora och små fastighetsbolag. Vissa fastigheter har ägare som anlitar fastighetsförvaltning som i sin tur anlitar fastighetsservice som därmed har kontakten till de boende. Detta kan vara ett detektivarbete. Det är därför viktigt att avsätta tid för kartläggningsarbetet.

I Göteborgs Stads kartverktyg [GOKart 3.10.1 \(goteborg.se\)](https://gokart.goteborg.se) kan man klicka sig fram till alla lagfarna fastighetsägare, inom ett avgränsat område.

Genom att besöka området fysiskt och prata med verksamhetsägare kan man få en bild av vilka aktörer som finns i området, och möjligen även se engagemanget hos dessa aktörer. I vissa områden är exempelvis den lokala kyrkan en samverkande lokal aktör.

Exempel på kartläggning av fastighetsägare i området Järntorget/Långgatorna.

I samband med kartläggningen informeras aktörerna om att området är prioriterat. Aktörerna bör uppmanas att fundera över egna nulägesbilder, problemformuleringar och förslag till prioriterade samverkansområden. Exempelvis brukar lokala livsmedelshandlare ha en bra bild över de lokala förutsättningarna.

Steg 3: Etablera samarbete samt kartlägg engagemang och resurser

Bjud gärna in till en fysisk träff/ett uppstartsmöte för att lära känna varandra personligen och bygga nätverk. Utöver uppbyggnad av struktur för samverkan bör ett stöttande förhållningssätt och en samverkanskultur utvecklas genom just fysiska möten.

En samordnande förvaltning i Staden bör kartlägga engagemang, uppdrag och resurser hos berörda förvaltningar innan uppstartsmötet, i syfte att kommunicera realistiska förväntningar hos övriga aktörer.

Fundera även över om det finns ”låg hängande frukter” som relativt enkelt kan påvisa positiva effekter av uppstartad platssamverkan.

Exempel på agenda uppstartsmöte:

1. Presentationsrunda – namn, funktion och ansvarsområde
2. Nulägesanalys från Polisen och Göteborgs Stad/socialförvaltning
3. Information om syftet med platssamverkan
4. Presentation och förankring av process och tidplan för platssamverkan, första halvåret
5. Laget runt med inspel gällande nulägesbilder
6. Planering av nästa steg, uppföljning av förbättringsåtgärder etc.

Analyser och slutsatser från uppstartsmötet ligger till grund för information till övriga aktörer i området samt berörda användargrupper.

Steg 4: Informera övriga aktörer och användargrupper om att området är prioriterat

När engagemang, uppdrag och resurser är kartlagda informeras övriga aktörer och användare av platsen, exempelvis privata och offentliga verksamheter i bostadsområden, kontor, boende och aktiva föreningar, i området.

För att bredda nulägesbilder kan på-plats-besök och samtal med platsens användare planeras.

Steg 5: Upparbeta långsiktig lokal trygghetsöverenskommelse

För att brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete, i ett område, ska ge resultat så är ett långsiktigt gemensamt åtagande en avgörande framgångsfaktor. För att uppmuntra och säkerställa engagemang kan en lokal trygghetsöverenskommelse mellan Staden, Polisen och det lokala näringslivet skapas och undertecknas.

Steg 6: Gemensam trygghetsvandring med upparbetande av åtgärdslista

Trygghetsvandringar innebär att en grupp människor går igenom ett område och systematiskt inventerar det ur trygghetssynpunkt. Grundtanken är att de som bor och verkar i lokalsamhället har störst kännedom om det och att deras erfarenheter är viktiga att ta tillvara.

Boverket, Tryggare Mänskligare Göteborg och Brå har tagit fram vägledning för trygghetsvandringar.²

Ansvarig processledare bör sammanställa åtgärdslistor utifrån den genomförda trygghetsvandringen. Listan följs sedan upp kontinuerligt.

Steg 7: Extern och intern kommunikation av arbetet

En dedikerad person inom Staden eller av näringslivet anställd person bör ansvara för löpande intern och extern information. Exempel på kommunikationskanaler är:

- Nyhetsbrev via e-postutskick
- Stadens och fastighetsägares externa nyhetsbrev
- Facebook
- LinkedIn
- Trapphusinformation
- Media (lokaltidning, lokalradio, etc.)

Syftet med kommunikationen är att väcka förståelse och stötta engagemanget hos användare och aktörer. Kommunicera gärna de goda exemplen.

Steg 8: Genomgång av ansvar

En samlad åtgärdslista tydliggör ansvar och status för åtgärder.

Kartnr.	Aktivitet	Gata	Ansvarig	Status
1	Olof Palmes Plats: Ombyggnad på gång. Nätverket, Anita & Alex, kallade till workshop/info ang. nya upplägget och tankarna kring omtaget.	Olof Palmes Plats	TK/Ponf	
2	Värmlandsgatan: Elskåp - ej klöttringsattraktivt. Tips: Elskåpskonst eller foliera elskåpen.	Första Långgatan	Gbg Energi	
3	Cykelparkeringsstolpar slängda utanför byggnaden	Värmlandsgatan	Elof Hansson	
4	Masthuggstorget: Svag belysning	Masthuggstorget	Trafikkontoret	
5	Första Långgatan (Ballingslöv): Slukhål i trottoar	Första Långgatan	Trafikkontoret	
6	Första Långgatan (Biblioteket): Klötter på fönster	Första Långgatan	Balder	
7	Järntorget, stenmuren utmed Allégatan: Klötter	Järntorget/Allégatan	Ponf?	

Steg 9: Utvärdera förslag till fortsatt samverkansarbete

När arbetet varit igång under en tid bör man utvärdera förutsättningar för samverkan och förslag till fortsatt samverkansarbete. Exempel på möjlig fortsatt samverkan är:

- Bilda en egen förening för platssamverkan
- Gå in i en annan närliggande platssamverkansförening
- Bilda ett fastighetsägarnätverk, utan att bilda en förening
- Anställa/anlita en processordnare för fastighetsägare
- Införa avstämningsmöten 2-4 gånger per år

² [Trygghetsvandringar - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](https://www.bra.se)